

LITWA

dziedzictwo kulturowe

www.LithuanianTravel.com

Republika Litewska – państwo położone na wschodnim wybrzeżu Bałtyku. Powierzchnia – 65,3 tys. km kw.; 3,413 tys. mieszkańców, w tym 83,5% stanowią Litwini, 6,7% - Polacy, 6,3% - Rosjanie, 1% - inne narodowości. W 2009 r. stolica kraju Wilno, licząca ponad 550 tys. mieszkańców, jako pierwsza spośród nowych krajów UE będzie Europejską Stolicą Kultury. Większe miasta – Kowno, Kłajpeda, Szawle, Poniewież. Ogółem w kraju jest ponad 100 miast; 30 z nich liczy ponad 750 lat.

W 1990 r. Litwa odrodziła swoją niepodległość państwową. W 2004 r. kraj stał się członkiem NATO i Unii Europejskiej. Wśród nowych krajów UE mieszkańcy Litwy są największymi eurooptymistami.

Spis treści

Dziedzictwo UNESCO na Litwie

<i>Starówka Wileńska</i>	5
<i>Mierzeja Kurońska</i>	6
<i>Misterne krzyże</i>	7
<i>Święta pieśń</i>	8
<i>Kernavė – litewska Troja</i>	9
<i>Prastare miasto wśród jezior – Troki</i>	10
<i>Architektura południa pod północnym niebem</i>	11
<i>Muzea zapraszają</i>	14
<i>Intryga muzyczna</i>	16
<i>Muza teatru i jej oblicza</i>	18
<i>Bogactwo fantazji</i>	20
<i>Żywe tradycje</i>	22
<i>Litwa – raj dla amatorów piwa</i>	25

To trzeba zobaczyć

Muszą Państwo koniecznie przyjechać, żeby się przekonać jak piękna jest Litwa. Wznoszące się ku niebu wieże kościołów w Wilnie i jego kręte, wąskie uliczki to średnowieczem tchnąca romantyka. Zabytki architektury – zamki, pałace, klasztory – rozrzucone po całym kraju.

Muszą Państwo zobaczyć, żeby uwierzyć, jak bogate jest życie artystyczne Litwy – od koncertów muzyki klasycznej i festiwali do imprez etnograficznych i folklorystycznych, od wirtuozerskiego jazzu do opery i baletu. To kraj wysoko cenionych na świecie reżyserów teatralnych, kraj mnóstwa muzeów, galerii i salonów sztuki.

Muszą Państwo wziąć udział w naszych świętach, żeby zrozumieć jak stare i bogate są litewskie tradycje, jak wesołe są ludowe święta i jarmarki, jak melodyjne są pieśni.

Litewski to najbardziej archaiczny język z rodziny języków indoeuropejskich, posiadający wiele cech wspólnych z sanskrytem, a sama nazwa "Litwa" w źródłach historycznych pojawia się już w 1009 r. w Rocznikach Kwedlinburskich.

Litwa – kraj z wielowiekową tradycją, bogatym i różnorodnym życiem współczesnym - w samym centrum Starego Kontynentu, gdzie mieszka północny naród o temperamencie południowców. Żeby się przekonać – trzeba to zobaczyć.

Starówka Wileńska

5

Starówka Wileńska w 1994 r. wpisana została na listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego UNESCO. Stare Miasto w Wilnie należy do największych (około 360 ha) i najpiękniejszych w Europie Środkowowschodniej. Swoimi pałacami i wieżami kościołów przypomina bogate włoskie miasta – Rzym, Florencję. Wilno jest najdalej na północ położoną stolicą europejską, która przejęła style architektoniczne Południowej Europy. W XIV – XVII w. Wilno było też najdalej na wschód Europy położonym centrum zachodniej kultury i oświaty. Wileńska Starówka to świadectwo dawnej świetności, a w szybkim tempie rozwijająca się nowoczesna stolica – lider wśród stolic krajów bałtyckich – należy do dwudziestki najpiękniejszych miast świata, które koniecznie należy odwiedzić.

- *Wilno*: www.turizmas.vilnius.lt; www.vilnius.lt/new/;
- *Wilno – zdjęcia*: www.vilnius.tai.lt ;
- *Wilno na starych fotografiach*: www.vu.lt/mb/Vilnius/;
- *Centra Informacji Turystycznej w Wilnie*:
ul. Vilniaus 22, tel. (370 5) 262 96 60, fax 262 81 69, tic@vilnius.lt;
ul. Didžioji 31, tel. (370 5) 262 64 70, fax 262 07 62, turizm.info@vilnius.lt;
ul. Geležinkelio.16, (Wileński Dworzec Kolejowy), tel./fax 269 20 91

Mierzeja Kurońska

W 2004 r. Mierzeja Kurońska wpisana została na listę Światowego Dziedzictwa Przyrody UNESCO jako jeden z najpiękniejszych i unikatowych zakątków przyrody w Europie. Wędrujące wydmy złotego piasku w otoczeniu sosnowych lasów i omywane z jednej strony przez fale Bałtyku, z drugiej zaś – przez wody Zatoki Kurońskiej, wyglądają jak z obrazka. Szerokie widnokregi, symfonia zmiennych wiatrów i fal morskich składają się na szczególną aurę Mierzei Kurońskiej.

Uroczą jest architektura osiedli Neryngi – Nidy, Preily, Pervalki oraz Juodkrantė – etnograficzny koloryt domków rybackich, „koronkowymi” elementami ozdobione stare, drewniane wille w Juodkrantė. Estetyczną i zgraną całość z przyrodą stanowi również nowoczesna architektura – położone wśród sosnowych lasków hotele i domy wczasowe.

Prawdziwym delikatesem dla smakoszy są ryby wędzone według starych przepisów miejscowych rybaków.

Osiedla Neryngi to świetne miejsce wypoczynku zarówno dla lubiących spokój, jak i uprawianie aktywnej turystyki. Ścieżki rowerowe

łączą wszystkie osiedla, a Nida – to raj dla żeglarzy, miłośników surfingu, lotów paralotnią... Park Narodowy na Mierzei Kurońskiej swoją przyrodą i harmonią barw zachwycą w każdej porze roku. Szczególnym darem tej ziemi jest bursztyn wyrzucany przez wzburzone fale Bałtyku.

- *Centrum Informacji Turystycznej i Kulturalnej w Neryndze „Agila“*: ul. Taikos 2, Neringa - Nida; tel.: (370 469) 522 34, (370 469) 522 48; www.visitneringa.com;
- *Ośrodek Kultury im. Tomasza Manna*: ul. Skruzdynės 17, Neringa-Nida, tel. (370 469) 522 60; www.mann.lt/;
- *Galeria-Muzeum Bursztynu*: Pamario 20, Neringa-Nida, tel./fax: (370-469) 525 73; 521 41; 527 12; www.ambergallery.lt/;
- *Park Narodowy na Mierzei Kurońskiej*: www.nerija.lt/;
- *Informacja o Nidzie i bursztynie; Tomasz Mann o Nidzie*: www.elnet.lt/vartiklis/nida/

Misterne krzyże

7

Tradycyjne litewskie krzyże to unikatowe dzieła łączące w sobie elementy architektury, rzeźby, sztuki kowalskiej, a nieraz również malarstwa prymitywnego. W ich zdobnictwie często spotyka się ornamenty roślinne z czasów archaicznych, „słoneczka” lub „ptaki” jako motywy Drzewa Życia. Krzyże zwykle stawia się na grobach zmarłych, także w podzięcie za doznane łaski.

Na Litwie krzyże stawiane były również w tych okresach historii kraju, kiedy zabraniały tego okupacyjne władze Cesarstwa Rosyjskiego (II połowa XIX w.), a następnie Związku Radzieckiego (lata pięćdziesiąte-osiemdziesiąte XX w.). Z tej właśnie przyczyny już w końcu XIX w. te swoiste pomniki stały się jedną z form

wyrazu tożsamości narodowej i obok znaczenia religijnego i obyczajowego stały się symbolem narodowym.

Góra Krzyży pod Szawlami, gdzie od XIX w., z pewnymi przerwami, stawiane są krzyże z prośbą o łaski i w podzięcie za nie, jest chyba jedynym takim miejscem na świecie. Obecnie jest tu ponad 20 000 krzyży – zarówno wspaniałych dzieł artystycznych, jak i skromnych drewnianych krzyży. Stoi tu także krzyż ofiarowany przez papieża Jana Pawła II, który odwiedził Litwę w 1993 r.

Rzeźbienie krzyży – unikatowe litewskie rzemiosło ludowe w 2001 r. zostało wpisane na listę niematerialnego dziedzictwa UNESCO.

- *Dawna rzeźba litewska, krzyże i kapliczki:* www.tradicija.lt;
- *Sztuka ludowa. Mała architektura:* http://ausis.gf.vu.lt/eka/art/art_archi.html;
- *Album fotograficzny:* www.culture.lt/crests/lt.html;
- *Litewskie świątynie. Góra Krzyży:* www.lcn.lt/en/bl/sventoves/kryziuk/

Święta pieśni w Estonii, na Łotwie i na Litwie

W 2003 r. tradycja i symbolika świąt pieśni odbywających się w krajach bałtyckich – w Estonii, na Łotwie i na Litwie – zostały uznane za unikatowe zjawisko godne wpisania na listę niematerialnego dziedzictwa UNESCO.

W końcu XVIII w. kraje bałtyckie spotkał podobny los – zostały anektowane przez Cesarstwo Rosyjskie. W XIX w. kultura etniczna, a szczególnie pieśni ludowe stały się jednym z ważnych wyrazów tożsamości narodowej, pobudzającym dążenie do oddzielenia się od Rosji i odrodzenia państwowości. Droga krajów bałtyckich do odzyskania niepodległości w 1990 r. często nazywana jest „śpiewającą rewolucją”.

Pierwsze ogólnokrajowe Święto Pieśni odbyło się na Litwie w 1924 r. W okresie międzywojennym ogólnokrajowe Święta Pieśni organizowane były co dwa lata, natomiast w rejonach i miasteczkach odbywały się co roku. Święta pieśni odbywały się również w okresie okupacji sowieckiej, a w ich repertuarze nigdy nie zabrakło pieśni ludowych i patriotycznych. Dzisiejsze Święta Pieśni składają się z trzech części – Dnia tańca, Wieczoru Zespołów Etnograficznych i Folklorystycznych oraz Dnia Pieśni. W Świętach Pieśni odbywających co cztery lata lub z okazji szcze-

gólnie ważnych dat państwowych uczestniczy ponad 30 000 wykonawców, w tym ponad 400 chórzystów. Wraz z odrodzeniem niepodległości rozszerzyła geografia uczestników Święt Pieśni – biorą w nich udział rodacy z 10 – 15 krajów, dlatego też otrzymały nazwę Święta Pieśni Litwinów Świata.

- *Święto Pieśni Litwinów Świata. Litewskie Centrum Kultury Ludowej:* <http://dainusvente.lfcc.lt>;
- *Uczniowskie Święto Pieśni na Litwie:* www.mds2005.lt/;
- *Święto Pieśni na Łotwie:* www.dziesmusvetki2003.lv/;
- *Święto Pieśni i Tańca w Estonii:* www.laulupidu.ee/

Kernavė – litewska Troja

W Kernavė najpełniej można odczuć prehistorię Bałtów i początki litewskiej państwowości. Miejscowe muzeum pod otwartym niebem ukazuje całą epokę od X tysiąclecia przed naszą erą do czasów wczesnego średniowiecza. W pierwszych wiekach po Chrystusie w dolinie Pajauty zaczęły się rozwijać duże osady, do obrony których służyły zamki obronne na wzgórzach. Wzgórza zamkowe są najbardziej wymownym elementem rezerwatu kulturowego. Na Litwie jest ich około tysiąca, jednakże w całym regionie Morza Bałtyckiego nie znajdziemy ani jednej warowni składającej się jak w Kernavė z pięciu wzgórz zamkowych. Jest to twór powstały na skutek procesów historyczno-przyrodniczych i działalności człowieka.

W źródłach pisanych – w kronice Hermana z Wartbergu oraz w wierszowanej kronice Zakonu Inflanckiego – pierwsza wzmianka o Kernavė pochodzi z 1279 r. W owym czasie Kernavė była ważnym centrum gospodarczym i politycznym – pierwszą stolicą Litwy. Był to okres świetności tego miasta.

W 1390 r. Kernavė została spalona przez Krzyżaków. Pozostałości dawnego miasta na długo ukryte zostały pod grubą warstwą namułu, co świetnie zakonserwowało ślady życia i działalności mieszkańców litewskiej Troi. W odróżnieniu od Wilna, warstwy kulturowe w Kernavė nie były naruszone w żaden sposób od końca XIV w., dlatego stanowią bogate źródło informacji dla

archeologów. W Kernavė, której przyznany został status państwowego rezerwatu kulturowego, od 25 lat prowadzone są badania archeologiczne, a miejscowe Muzeum Archeologii i Historii prezentuje bogate zbiory unikatowych wykopalisk.

Podczas obchodzonego na początku lipca Dnia Państwa w Kernavė odbywają się „Dni Żywej Archeologii i Historii”: ożywają dawne rzemiosła, występują zespoły muzyki dawnej, sztukę wojskową prezentują kluby historii wojskowości z różnych państw. Noc Świętojańska (czyli pogańskie Święto Rosy) - to kolejne święto obchodzone tu zgodnie z dawnymi tradycjami.

W wykopkach archeologicznych mogą wziąć udział również odwiedzający Kernavė turyści.

W 2004 r. Kernavė została wpisana na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO.

- Państwowy Rezerwat Kulturowy w Kernavė: www.kernave.org/;
- Średniowieczne zamki litewskie: www.viduramziu.lietuvs.net/pilys/
- “Mėnuo Juodaragis” – neofolk darkwave festival: www.mjrlt/;
- Biuro Informacji Turystycznej w Kernavė: ul. Kerniaus 4, Kernavė, Širvintų raj. Tel. (370 473 15), fax. (370 382) 473 11; e.l.p. info@kernave.lt; kernave@taigaeurobaltika.com; www.taigaeurobaltika.com

Prastare miasto wśród jezior – Troki

Troki, położone w niezwykle pięknej miejscowości, na początku XIV w. stanowiły ważne centrum administracyjno-gospodarcze i obronne Wielkiego Księstwa Litewskiego (WKL). Główną atrakcją miasta jest gotycki zamek zbudowany na jednej z wysp jeziora Galvė – jedyny zamek na wodzie w Europie Środkowowschodniej. W zamku mieści się Muzeum Historyczne, które poza innymi eksponatami prezentuje zbiory dawnej broni. O innym zamku – na półwyspie – przypominają dziś jedynie pozostałości murów. Co roku w czerwcu na terenie zamków odbywają się festiwale walk średniowiecznych z udziałem klubów historii wojskowości.

Latem na zamku trockim odbywają się festiwale muzyki klasycznej, wystawiane są spektakle operowe. Po jeziorach trockich można pływać jachtem, statkiem, łódką lub dawną żaglową łodzią rybacką zwaną kurėnas.

Zamek w Trokach był rezydencją wielkiego księcia litewskiego Witolda, który dowodził wojskiem litewskim w bitwie pod Grunwaldem, na wieki powstrzymał najazdy krzyżackie na Litwę. Wiernymi jego wojownikami byli sprowadzeni na Litwę Karaimowie, którzy od prawie 600

lat pielęgnują w Trokach swoje tradycje narodowe – jest tu świątynia karaimska Kinessa, Muzeum Karaimskie, restauracje serwują tradycyjne karaimskie dania.

Miasteczko, które od XVII w. zachowało swoją drewnianą architekturę, świątynie wielu religii, zamki na wyspie i półwyspie, dziewiętnastowieczny pałac na Zatroczu oraz park zaprojektowany przez Edouarda Andre, a także piękny krajobraz pojezierza stanowią unikatowy zespół jakiego nie znajdziemy w żadnym z krajów basenu Morza Bałtyckiego.

„Troki, ubiegające się o wciągnięcie na listę dziedzictwa UNESCO znajdują się⁴⁶ zaledwie w odległości 30 km od Wilna. Jest to świetne miejsce na jedno – lub dwudniowe wycieczki.

- *Troki i okolice:* www.trakai.lt;
- *Trocki Historyczny Park Narodowy:* www.seniejitrakai.lt;
- *Centrum Informacji Turystycznej w Trokach:* ul. Vytauto 69, Trokai, tel./fax (370 528) 519 34; trakaitic@is.lt; www.trakai.lt

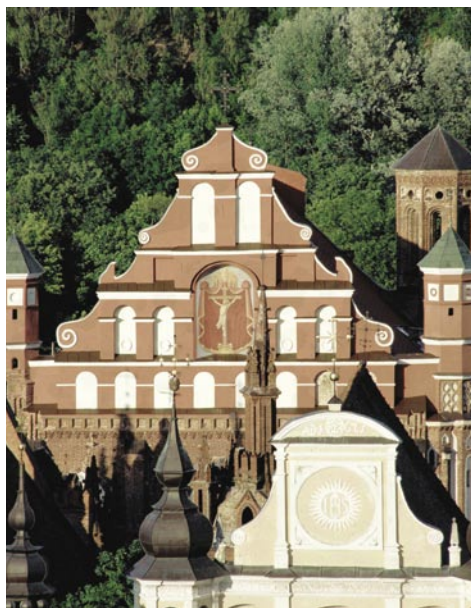
Architektura południa pod północnym niebem

Barok. W Wilnie, gdzie by nie spojrzeć, oczy napotykają wysmukłe wieże kościołów; jest ich w stolicy blisko 50, a liczba kościołów, klasztorów, kaplic ogółem na Litwie przekracza 900. To prawdziwa eksplozja baroku pod północnym niebem, gdyż wiele świątyń katolickich, urzekających swoją harmonią linii i dekoracją wnętrza, należy do arcydzieł tego stylu architektonicznego. Prawdziwe perły baroku w Europie Północnowschodniej – to kościół Piotra i Pawła w Wilnie oraz kościół i klasztor w Pożajściu pod Kownem.

Na Litwie od kilku lat realizowane są takie programy kulturalne, jak „Drogą baroku” oraz „Drogą klasztorów”. Głównym ich elementem są koncerty dawnej muzyki odbywające się właśnie w barokowych budowlach.

Gotyck. Do najpiękniejszych zabytków późnego czyli „płonącego” gotyku należy wileński kościół św. Anny. Znajdujący się obok kościoła św. Franciszka i Bernarda, który łączy w sobie renesansowe malarstwo ścienne i gotycką stylistykę, uważany jest za światowe unikum.

Architektura południa pod północnym niebem

Zamki. Najbardziej znane zamki litewskie z XIV – XV w. – zamek Giedymina w Wilnie, zamki w Trokach oraz w Kownie – również zawierają cechy surowego gotyku. Piękny biały zamek w Birżach – to jedyny zamek typu bastionu, jaki zachował się w kraju. Położone na wysokich skarpach nad Niemnem trzy zamki-rezydencje zbudowane z czerwonej cegły prezentują cechy renesansu i romantyzmu.

Pałace. Urok pałaców znajdujących się w centrach miast być może przytłaczają okoliczne budowle, ale zespół budynków Uniwersytetu Wileńskiego, obecny Pałac Prezydencki w Wilnie i inne są świadectwem Złotego Wieku Litwy. Ogółem na Litwie jest ponad 600 pałaców i dworów. Na szczególną uwagę zasługuje klasycystyczny podwileński pałac w Werkach wznoszący się na wysokim brzegu Wilii (Neris), pałac Tyszkiewiczów wraz z otaczającym go parkiem zaprojektowanym przez Edouarda Andre w Połdże. Należy zaznaczyć, że w Europie Wschodniej są tylko cztery parki zaprojektowane przez tego słynnego architekta i wszystkie znajdują się w naszym kraju.

Dwory. Niektóre dawne dwory służą jako muzea, inne oferują usługi wczasowo-turystyczne, kolejne zaś pielęgnują tradycje kulturalne: organizowane tu są wieczory muzyczne i literackie, plenery malarskie. Jako romantyczne miejsca rekreacji służą także dawne młyny wodne.

Architektura etnograficzna. Z pewnością najbardziej archaiczną jest drewniana architektura. Najpiękniejsze zabytki drewnianej

architektury znajdują się w parkach narodowych, a także w ponad pięćdziesięciu wsiach etnograficznych.

Bogatą, wielowiekową architekturą w różnych stylach Litwa zauroczy nie jednego gościa. A nowoczesny wileński wieżowiec “Europa”, najwyższy w krajach bałtyckich, jest uznawany za jedną z najpiękniejszych tego typu konstrukcji, jakie w ostatnich latach powstały na Starym Kontynencie.

- *Wirtualna wystawa – Tysiąclecie Dziedzictwa Kulturowego Litwy:* <http://alka.mch.mii.lt/>; <http://daugenis.mch.mii.lt/alka/>;
- *Średniowieczna Litwa i zamki:* <http://viduramziu.lietuvos.net/pilys/>;
- *Klasztory litewskie:* <http://vienuolynai.mch.mii.lt/>;
- *Wilno:* www.turizmas.vilnius.lt/; www.vilnius.lt/new/en/gidas.php;
- *Litewskie dwory:* www.heritage.lt/dvarai/dvarai.htm;
- *Drewniana architektura sakralna na Litwie:* www1.omnitel.net/lmsa/;
- *Litewskie dziedzictwo przemysłowe (techniczne):* www.ihp.lt/gateway/lt/;
- *Młyny wodne:* www.heritage.lt/kpip/exhibition.htm;
- *Zmudź (litewski region etniczny):* <http://samogitia.mch.mii.lt/>;
- *Ogród botaniczny w Połądze (pałac Tyszkiewiczów):* www.pgm.lt

Muzea zapraszają

Muzea Historyczne. Pewnie tylko naród, który przeżył dramatyczną historię, tak bardzo kocha swoją przeszłość i dorobek narodowy. Na Litwie jest wiele różnych muzeów. Najstarsze - Litewskie Muzeum Narodowe - posiada największe zbiory dziedzictwa kulturowego kraju. Znajdujący się obok dawny Arsenał ukazuje prehistorię Bałtów, pierwotne dzieje narodu litewskiego. Skansen w Rumšiškės prezentuje cztery regiony etnograficzne Litwy.

Tylko na Litwie. Wiele muzeów poświęconych jest historii kraju, jednakże najokrutniejszy okres okupacji Litwy i cenę wolności najlepiej da się odczuć i zrozumieć w Wileńskim Muzeum Ofiar Ludobójstwa powstałym w byłym budynku KGB. Skomplikowany los społeczności żydowskiej na Litwie ukazuje ekspozycja Wileńskiego Państwowego Muzeum Żydowskiego im. Gaona. W Parku Grūtas, znajdującym się w pobliżu Druškiennik, trafiamy do „obozu zesłańców” – jest to jedyne miejsce na Litwie, gdzie zgromadzone zostały pomniki działaczy sowieckich z całej Litwy. Ażeby obejrzeć podziemną sowiecką bazę rakietową, należy odwiedzić ekspozycję Muzeum Militaryzmu w Plokštinė – w Żmudzkim Parku Narodowym.

Muzea Sztuki. Muzea sztuki mają bogate zbiory dzieł miejscowych i zagranicznych artystów, arcydzieł średniowiecznej sztuki użytkowej. Najbogatsze i najciekawsze kolekcje dzieł sztuki zgromadziło Litewskie Muzeum Sztuki, mieszczące się w dawnym pałacu Chodkiewiczów oraz w pałacu Radziwiłłów, także Dom-Muzeum K. Varneliša, Muzeum Sztuki Użytkowej w Wilnie, Muzeum Sztuki im. M.K. Čiurlionis'a i Galeria Obrazów im. M. Žilinskas'a w Kownie, Galeria Obrazów w Kłajpedzie i in.

Unikatowe muzea. Zagrodę-Muzeum Orvidasów znajdującą się w rejonie kretyndzkim, gdzie eksponowane są mistyczne rzeźby z drzewa i kamienia, Brytyjskie Towarzystwo Geograficzne wpisało na swoją listę jako najbardziej unikatowe muzeum na świecie. Wiąż między przodkami Litwinów i wszechświatem ukazuje Obserwatorium Ciał Niebieskich i Muzeum Etnokosmologii w pobliżu Molat. Muzeum Bursztynu w Połudze posiada największe na świecie zbiory inkluzów. Natomiast najbogatsze ekspozycje dotyczące historii bursztynu, amuletów i ozdób – Muzea-Galerie Bursztynu Mizgirdasów w Nidzie oraz w Wilnie.

Ciekawe i wesołe. Wiele muzeów poświęconych jest przyrodzie, głównie florze i faunie. Do najciekawszych z nich należą Muzeum Konia, Muzeum Pszczelarstwa, ale najbardziej atrakcyjnym jest z pewnością Muzeum Morza i Akwarium w Kłajpedzie, gdzie odbywają się wspaniałe show delfinów i lwów morskich. A jakie figle potrafią robić diabły – zobaczyć można w Kowieńskim Muzeum Diabłów.

Na Litwie są także inne ciekawe muzea - lotnictwa, zegarów, sztuki kowalskiej, dworów,

młynów, teatru, numizmatyki, krajoznawstwa i wiele innych.

Park Europy. Jeśli już będą Państwo na Litwie, gdzie m.in. znajduje się geograficzne Centrum Europy, to koniecznie należy odwiedzić to miejsce oraz pobliski Park Europy. Na dużej powierzchni muzeum pod otwartym niebem eksponowanych jest już ponad 100 rzeźb, a wśród nich również autorstwa takich światowej sławy twórców, jak Magdaleny Abakanowicz, Solo Le Witto, Denisso Oppenheima i innych.

- Portal – Muzea na Litwie: www.muzejiai.lt;
- Litewskie Muzeum Narodowe: www.lnm.lt;
- Litewskie Muzeum Sztuki: <http://ldmuziejus.mch.mii.lt/>;
- Muzeum Ofiar Ludobójstwa: www.genocid.lt/Muziejus/genocido.htm;
- Wileńskie Państwowe Muzeum Żydowskie im. Gaona: www.jmuseum.lt/;
- Park Grūtas: www.grutoparkas.lt;
- Muzeum Historii Małej Litwy: www.mlimuziejus.lt;
- Muzeum Żmudzkie "Alka": <http://zam.mch.mii.lt/>;
- Litewskie Muzeum Morza www.muzejus.lt/; www.juru.muzejus.lt;
- Obserwatorium Astronomiczne w Molėtai: www.itpa.lt/mao/;
- Litewskie Muzeum Lotnictwa: www.lam.lt;
- Park Europy www.europosparkas.lt

Mówi się, że kultura nie zna granic. Z pewnością więc wielu litewskich wykonawców występowało już w Państwie kraju. Może była to jedna z gwiazd światowej sceny operowej Violeta Urmana albo śpiewaczka Irena Milkevičiūtė? A może tacy wspaniali pianiści, jak Mūza Rubackytė czy Petras Geniušas albo też skrzypceki Vilhelmas Čepinkis?

Klasyka. Na Litwie jest bardzo dużo różnego rodzaju zespołów muzycznych – chórów, zespołów smyczkowych, jazzowych i muzyki dawnej, orkiestr dętych, kameralnych i symfonicznych, wśród których do najsłynniejszych należy Litewska Orkiestra Symfoniczna pod dyrekcją Gintaras'a Rinkevičius'a, także dyrygenta w Operze Ryskiej i w Malme. Wspaniałe spektakle przez cały sezon wystawiają Litewski Narodowy Teatr Opery i Baletu, Teatr Tańca Andzeliki Cholinej.

Festiwale. W sezonie jesienno-zimowym życie muzyczne najintensywniej pulsuje w większych miastach, natomiast wraz z nadejściem wiosny rozpoczynają się przeróżne festiwale z koncertami na placach, w parkach i w kurortach nadmorskich. Często gośćmi festiwali muzyki klasycznej takich, jak Festiwal Wileński, Festiwal w Pożajściu oraz Festiwal św. Krzysztofa, są światowej sławy wykonawcy. Na Zamku Kowieńskim co roku odbywa się Festiwal Operetkowy, na Zamku Trockim – Wieczory Muzyczne.

Folklor, muzyka ludowa. Co roku latem na Litwie odbywa się wiele imprez etnograficznych i folklorystycznych, na których świetnie bawią się widzowie. Do najpopularniejszych z nich należą tradycyjne festiwale folklorystyczne „Skamba, Skamba kankliai” („Grają, grają kankle”), „Baltica” - w Wilnie oraz ponad 30 festiwali muzyki etnograficznej i ludowej odbywających się w różnych miejscowościach Litwy. Najślynniejszym zaś festiwalem muzyki country jest „Visagino country”, na który zjeżdżają się goście z wielu krajów.

Jazz. Do najbardziej ekspresywnych należą bez wątpienia koncerty festiwali jazzowych w Wilnie, Kownie, Kłajpedzie, Birsztonas'ie z udziałem nie tylko krajowych, ale również zagranicznych muzyków jazzowych. A jakże czarujące są improwizacje wirtuozów na jam-session! Tymczasem zupełnie inna atmosfera panuje na festiwalu „Bliuzo naktys” („Noce bluzu”) odbywającym się nad jeziorem Lūkstas – prawdziwa romantyka pod żmudzkim niebem. Należy też zaznaczyć, że w Wilnie jest chyba jedyny na świecie **pomnik wielkiego jazzmana Franka Zappy**.

- Litewski Narodowy Teatr Opery i Baletu: www.opera.lt;
- Litewska Państwowa Filharmonia Narodowa: www.filharmonija.lt;
- Litewski Pałac Kongresowy (Litewska Narodowa Orkiestra Symfoniczna): www.lvso.lt ;
- Festiwal Wileński; Festiwal Muzyki Współczesnej „Gaida”;
- Wileński Międzynarodowy Festiwal Teatralny „Sirenos”: www.vilniusfestivals.lt/;
- Letni Festiwal św. Krzysztofa: www.kristupofestivaliai.lt/;
- Festiwal Muzyczny w Pożajściu: www.pazaislis.lt/;
- Festiwal Dawnej Muzyki „Bancheto musicale”: www.bmfestival.lt/; www.festacortese.ten.lt;
- Imprezy kulturalne w Wilnie i instytucje: www.vilnius.lt/new/en/gidas/php (culture);
- Wileński Festiwal Jazzowy: www.vilniusjazz.lt/;
- Kowieński Festiwal Jazzowy: www.kaunasjazz.com
- Międzynarodowy Festiwal Jazzowy w Kłajpedzie; jazzklub-restauracja „Kurpiai“ www.jazz.lt/ ;
- Festiwal Jazzowy w Birsztonas'ie: <http://jazz.birstonas.lt/>;
- Międzynarodowy Festiwal Muzyki Country „Visagino country”
www1.omnitel.net/visagino-country/index.html;
- Międzynarodowy Festiwal Nowoczesnego Tańca: www.aura.lt;
- Teatr Tańca Adrzeliki Cholinej: www.ach.lt.

Pierwsze przedstawienie dramatyczne wystawione zostało na Litwie w 1570 r. w ówczesnym teatrze na Zamku Królewskim. W tym samym roku teatr powstał na Uniwersytecie Wileńskim (wówczas Kolegium Jezuickie). W XVIII w. w niektórych teatrach magnackich były nie tylko trupy operowe, ale także dramatyczne i baletowe.

Na Litwie działa 13 teatrów państwowych (w tym 8 dramatycznych, 2 lalkowe, 3 muzyczne) oraz 10 teatrów pozarządowych i artystycznych struktur scenicznych. Współcześni litewscy reżyserzy teatralni znani są na całym świecie. **Eimuntas Nekrošius** – wirtuoz sztuki filozoficznej, od kilku lat wymieniany jest jako jeden z najlepszych reżyserów europejskich: obejrzyć jego „Hamleta”, „Makbet”, „Otellę” czy najnowszy spektakl pod tytułem „Pieśń nad pieśniami” – to marzenie znawców sztuki teatralnej.

Nie mniej słynny jest grand teatru awangardowego **Oskaras Koršunovas**, którego spektakle zdobyły już prawie wszystkie najważniejsze nagrody festiwalowe. Jego teatr jest stałym uczestnikiem festiwalu teatralnego w Avinion.

Świetnym mistrzem reżyserii jest także kierownik Teatru Małego w Wilnie **Rimas Tuminas**. Jego spektakle obejrzały już widzowie wielu krajów. Do grona znanych reżyserów należy również **Jonas Vaitkus**, a ostatni z pięciu reżyserowanych przez niego filmów „W osamotnieniu” – melodramat z okresu litewskiego ruchu oporu – był najbardziej oglądalny przez wszystkie lata niepodległości kraju. W wielu teatrach krajów skandynawskich i innych wystawia spektakle litewski reżyser **Gytis Padegimas**.

19

Poza wymienionymi, w krajowych teatrach pracuje wielu innych utalentowanych reżyserów i aktorów, których spektakle są prawdziwym świętem dla miłośników tej sztuki. Żywy i różnorodny jest na Litwie ruch teatrów amatorskich – w kraju wystawia spektakle około 1500 amatorskich trup teatralnych.

- *Weekend na Litwie (visas laisvalaikis lietuvoje)*: www.anonasas.lt;
- *Litewski Państwowy Akademicki Teatr Dramatyczny*: www.teatras.lt;
- *Studio Teatralne Eimuntas'a Nekrošius'a „Meno fortas“*: www.menofortas.lt;
- *Wileński Teatr Miejski Oskaraša Koršunovaša*: www.okt.lt;
- *Wileński Teatr Mały*: www.vmt.lt;
- *Państwowy Teatr Młodzieżowy*: www.jaunimoteatras.lt;
- *Teatr „Keistuolių“*: www.keistuoliai.lt;
- *Wileński Teatr „Lėlė“ (teatr lalkowy)*: <http://teatras.lele.w3.lt>;
- *Kowieński Państwowy Teatr Dramatyczny*: www.dramosteatras.lt;
- *Kowieński Kameralny Teatr Młodzieżowy - Kauno jaunimo kamerinis teatras*: www.kamerinisteatras.lt;
- *Muzeum Teatru, Muzyki i Kina*: <http://teatras.mch.mii.lt>;
- *Litewskie Centrum Filmowe*: www.lfc.lt

Niewątpliwie najsłynniejszym litewskim artystą malarzem jest Mikalojus Konstantinas Čiurlionis (1875-1911) - także utalentowany kompozytor. Jego malarstwo, którego nie sposób jest ograniczyć do jednego nurtu w sztuce malarskiej, uważane jest za znaczący wkład do kultury światowej i wymieniane wśród takich modernistów, jak M. Kandynski, E. Munch, O. Redon, F. Kupka i innych. W Kownie znajduje się muzeum-galeria poświęcona twórczości M.K. Čiurlionis'a.

Kierunki w sztuce. Na Litwie tworzą plastycy reprezentujący prawie wszystkie style i kierunki dominujące obecnie w sztuce. Prace współczesnego litewskiego patriarchy **malarstwa figuralnego** Augustinas'a Savickas'a można obejrzeć w jego prywatnej galerii w Wilnie. Ciekawe są **symbolistyczne** płótna Ričarda'sa Vaitiekūnas'a, Lina'sa Katina'sa, **neorealistyczne** - Arvydas'a Šaltenis'a, Kostas'a Dereškevičius'a, Algimantas'a Kuras'a. Przykuwają uwagę **postmodernistyczne** obrazy Šarūnas'a Sauki, **ekspresjonistyczne** - Audrius'a Graži'sa. Z pewnością do najwybitniejszych **abstrakcjonistów** litewskich tego pokolenia należy Dalia Kasčiūnaitė. Vilmantas Marcinkevičius, Algimantas Griškevičius, Tomas Markevičius, Arūnas Žilys - to jedni z najpopularniejszych artystów malarzy nie tylko na Litwie, a prace Arūnas'a Žilys'a już od dawna wykupywane są przez miejscowe i zagraniczne salony artystyczne. Do grona najznakomitszych litewskich rzeźbiarzy należą Aloyzas Smilingis, Regimantas Midvikis, Arūnas Sakalauskas. Gobeliny Feliksas'a Jakubauskas'a są ozdobą każdej światowej wystawy **sztuki tekstylnej**.

Galerie i ekspozycje pod otwartym niebem. Odwiedzających sale wystawowe i galerie, które głównie znajdują się w większych miastach, ogarnia zwykle zdumienie – **jakże różnorodna jest współczesna sztuka litewska!** Malarstwo figuralne, wirtuozeria kolorystyki, filozofia minimalizmu, poezja abstrakcji – wszystko to jest obecne i bardzo indywidualne. Poza tym na jednej z wystaw można zostać uczestnikiem awangardowego projektu, na innej – ceramikiem i na przykład zaprojektować sobie medal.

Większość galerii eksponuje profesjonalne prace malarzy, grafików, akwarelistów, ceramików i inne. Nasi plastycy **wystawiają też swoje prace na różnych międzynarodowych wystawach i w zagranicznych galeriach.** A jeśli interesują Państwa dzieła naszych najbardziej utalentowanych twórców, wówczas najlepiej odwiedzić ich pracownie. Litewski Związek Plastyków liczy ponad 1500 członków – zawodowych plastyków.

Prace rzeźbiarzy można obejrzeć w wielu galeriach oraz w Parkach Rzeźby, już choćby we wspomnianym **Parku Europy**. Tuż pod Wilnem jest też inny **Park Rzeźby – Vilnojos**, który co roku jest uzupełniany pracami plenerowymi

litewskich i zagranicznych twórców. Warto odwiedzić **Park Rzeźby w Kłajpedzie**, także w **Juodkrantė** (Nerynga) oraz w **Ventės Ragas** nad Zatoką Kurońską (rej. Šilutė);. mniejsze – w Połądze, Poniewieżu i in.

- Muzeum im. Mikalojus'a Konstantinas'a Čiurlionis'a: www.muzejai.lt/kaunas/ciurlionio_muzejus.en.htm;
- M.K.Čiurlionis: www.licejus.lt/ciurlionis;
- Sztuka litewska: www.culture.lt/Lietuva/;
- Litewski Związek Plastyków: www.ldsajunga.lt;
- Wirtualna Galeria Sztuki: www.culture.lt/ArtDB;
- Wirtualna Galeria Litewskiej Sztuki Współczesnej: www.arteria.lt;
- Galeria "Vilnius ir dailė": www.paintings.lt;
- Galeria Obrazów Savickas'a: www.savickas.xxi.lt;
- Galeria Aloyzas'a Smilingis'a: <http://smilingis.w3.lt>;
- Litewskie muzea sztuki: www.muzejai.lt/vilnius/Lithuanian_art_museum.htm;
- Centrum Sztuki Współczesnej: www.cac.lt;
- Galerie, sale wystawowe, ośrodki kultury, strony internetowe, organizacje artystyczne: www.muzejai.lt/Lietmuzejai/galleries_exh_halls.htm;
- Wileńskie galerie: www.vilnius.lt/new/gidas.php;
- Galeria "Vartai": www.galerijavartai.lt;
- Galeria "Lietuvos aidas": www.lagalerija.lt;
- Galeria-pracownia ceramiki: <http://amatugildija.tinklapis.lt/>;
- Fotografia litewska: www.photography.lt;
- Kolekcja pergaminów w Litewskiej Narodowej Bibliotece im. M. Mažvydas'a: <http://pergamentai.mch.mii.lt>.

Na Litwie jest pięć regionów etnograficznych – Auksztota, Żmudz, Dzukija, Suwalkija i Mała Litwa, których mieszkańcy różnią się nie tylko swoim dialektem, ale także pewnymi cechami charakteru. W najpiękniejszych zakątkach przyrody w pierwszych z trzech wymienionych regionów założone zostały parki narodowe, w których zachowały się etnograficzne wsie i tradycje obchodzonych tu świąt.

Bardzo wesołe i huczne są **Zapusty**: gromada przebierańców bawiąc się wesoło „wypędza zimę”. Zwykle bardzo dużo ludzi przyciągają zabawy zapustowe organizowane w skansenie w Rumšiškės, który jest małym modelem dawnej Litwy.

Pełnym werwy i barw jest wileński wiosenny **Kiermasz Kaziukowy** odbywający się co roku już od ponad 400 lat. W dniach kiermaszu na całej niemal stołecznej starówce handluje się wyrobami rzemieślniczymi – z drewna, metalu, ceramiki oraz wszystkim, co stworzyła fantazja, a zdolne ręce zdołały zrealizować. Koniecznym wprost zakupem są obwarzanki i pierniki w kształcie serca – „Serca Kaziukowego”.

Natomiast jednym z najbardziej romantycznych świąt obchodzonych w najkrótszą letnią noc jest **Święto Rosy albo Kupały (chrześcijańska Noc Świętojańska)**. W obchodach tego święta szczególną uwagę poświęca się wodzie i ziołom mającym wpływ na zdrowie i urodę, a także ogniovi. Powiadają, że w tę noc zakwita cudowny kwiat paproci, a ten, kto go znajdzie, już zawsze będzie szczęśliwy.

Zgodnie z dawną tradycją Litwini obchodzą Zapusty, Wielkanoc, Zielną, Zaduszki, Wigilię i Boże Narodzenie oraz Nowy Rok. Tradycją stało się także obchodzone od 1934 r. **Święto Morza** w Kłajpedzie, w którym biorą udział goście z całej Litwy i z wielu innych krajów.

Nie ma święta bez pieśni. Litwini znają bardzo dużo pieśni ludowych. A tradycyjne wesela w rozśpiewanej Dzukii to prawdziwy spektakl muzyczny. Unikatowymi pieśniami są litewskie pieśni wielogłosowe zwane **sutartinės** oraz prastare pieśni o charakterze pożegnalnym – pieśni-płacze czyli **raudy**. Tradycje pieśni i tańca ludowego pielęgnuje na Litwie ponad **800 zespołów etnograficznych i folklorystycznych**.

Litewskim drzewem narodowym jest dąb. Powiada się, że w czasach pogańskich czczone były święte dąbrowy, które zamieszkiwać mieli wajdeloci. Przy drodze z Wilna do Kernavė znajduje się piękna **Dąbrowa Dukszańska** przecięta krętymi ścieżkami, które zdobiją drewniane rzeźby mistrzów ludowych.

Narodową rośliną litewską jest len – surowiec, z którego od wieków tkano zarówno cieniutkie jednobarwne tkaniny, jak i grubsze wzorzyste. Prastare tradycyjne ornamenty, hafty zachowały się w stojach ludowych i ręcznie tkanych krajkach, którymi dotychczas obdarzani są honorowi goście.

Szczerością i fantazją urzekają **rękodzieła mistrzów ludowych**: drewniane świętki i przedmioty użytku domowego, czarna ceramika i wirtuozerskie wyroby kowalskie, ozdoby z bursztynu, wycinanki i Wielkanocne pisanki, fantastyczne słomiane „pająki” i ptaki z drewnianych szczapek.

Wszystkie barwy przyrody i świąt zapewne skupiają w sobie **litewskie palmy**. Te unikatowe wyroby z suchych kwiatów i traw to specjalność Wileńszczyzny i świetny upominek, który na długo zachowa ciepłe wspomnienia o naszej ziemi.

- *Antologia etnokultury litewskiej*: <http://ausis.gf.vu.lt/eka/>;
- *Skansen w Rumšiškės i in.*: www.muzejai.lt/Kaisiadorys/Open-Air_muzejus.en.htm;
- *Stroje narodowe*: <http://neris.mii.lt/heritage/costume/costume.html>;
- *Wirtualna wystawa – Tysiąclecie Dziedzictwa Kulturowego Litwy*: <http://daugenis.mch.mii.lt/alka/Default.htm>;
- *Rękodzieła litewskie*: www.lietuvostautoadaile.lt/;
- *Žmudzki Park Narodowy*: www.zemaitijosnp.lt/;
- *Park Narodowy Aukštoty*: http://survigloters.supermedia.pl/Litwaparki/parkai/31_0.htm;
- *Park Narodowy Dzukii*: http://survigloters.supermedia.pl/Litwaparki/parkai/32_0.htm;
- *Centrum Kultury Litewskiej*: www.lfcc.lt/kc/indexen.htm;
- *Park Regionalny Kurtuvėnai*: www.kurtuva.lt/;
- *Magazyn „Lithuanian Heritage“*: www.lithuanianheritage.com/;
- *Podania litewskie*: www1.omnitel.net/sakmes/

Litewska kuchnia narodowa jest bardzo bogata. Każdy z regionów etnograficznych ma swoje przepisy kulinarne. Jedną z ciekawych właściwości kuchni litewkiej są przepisy na zupy, które powinny rozgrzewać w chłodne dni a orzeźwiać w czasie upałów. Kuchnia litewska słynie też z dań z ziemniaków – placki ziemniaczane i placki żmudzkie, kiszka ziemniaczana, no i oczywiście cepeliny - do dziś uważane za nasze danie narodowe. Smakosze powinni skosztować gołąbków – tych tradycyjnych z mięsem, a także z rybą, kapusty duszonej z wędzonymi żeberkami lub z golonką, pieczonego boczku w sosie chrzanowym czy pieczeni wołowej przyprawionej

ziołami, piersi kurczaka nadziewanej grzybami. Wołą Państwo coś łżejszego? Proszę bardzo: pierogi z wiśniami, jagodami lub z twarogiem, placki gryczane lub łazanki, które najlepiej smakują z kisielem z żurawin lub z herbatą z macierzanki osłodzoną miodem.

Koniecznienależy skosztować nieco podsuszonego białego sera – najlepiej z miodem. A litewskie wędliny, zarówno wędzone, jak i suszone zasłużyły na długi poemat: to pachnące jałowcem kiełbasy, długo dojrzewające „kindziuki”, a także karkówka wołowa kusząca aromatem litewskich przypraw...

Jednakże królem litewskiej kuchni jest ciemny żytni chleb. Jest zdrowy i pożywny, długo zachowuje swoje walory smakowe i odżywcze. Najlepiej smakuje z miodem lub z mlekiem, Litwini używają go jako dodatku do zup mięsnych, a już napewno niezbędny jest jako zakąska do mięs wędzonych i suszonych, zwłaszcza zaprawianych ostrym sosem. Tradycyjne dania Auksztoty już znalazły swoje miejsce na liście Europejskiego Dziedzictwa Kulinarne.

Niektórzy nasi eksperci twierdzą, że Litwini są pierwszymi w Europie wynalazcami nalewki zwanej „Trejos devynierios” („Trzy dziewiątki”). Ta nalewka z 27 ziół dojrzewająca w drewnianych

beczkach znana była na Litwie już w XIII w. Po kilka beczek nalewki zabierano nawet na wyprawy wojenne, by leczyć zmarzniętych wojowników. Od wieków znanym trunkiem narodowym, który królował aż do XVIII w., są miody litewskie. Do dziś na Litwie według starych receptur produkuje się miody o różnej mocy. Amatorzy whisky mogą wybrać litewską „Samanė” („Okowita”). A dla tych, kto woli piwo – Litwa jest prawdziwym rajem. W naszym kraju warzy się wiele gatunków naprawdę świetnego piwa. Organizowane są też wycieczki pod hasłem „Drogą piwa”, podczas których turyści mają okazję zwiedzić duże i małe litewskie browary.

- *Dziedzictwo kulinarne Auksztoty*: www.culinary-heritage.com/regions/lithuania/aukstaitija/eng/index.html;
- *Dziedzictwo kulinarne Żmudzi*: <http://samogitia.mch.mii.lt/KULTURA/zemvalgiai.en.htm>;
- *HBH Juozo alus (dania litewskie)*: www.hbhjuozas.lt/;
- *Żibininkų km., Kretingos raj.*, tel./faks. (370 445) 444 23, tel. (370 460) 400 93;
- *Zajazd „Bernelių užėiga”*: www.berneliuiuzeiga.lt;
- *„Forto dvaras”*: www.fortopica.lt;
- *„Čili kaimas”*: www.cili.lt/kaimas/;
- *Browar „Švyturio” alus*: www.svyturys.lt/;
- *„Browar „Rinkuškų” alus*: www.rinkuskiai.lt/;
- *Browar „Gubernijos” alus*: www.gubernija.lt/;
- *Browar „Kalnapilio” alus*: www.kalnapilis.lt/;
- *Browar „Lokys”*: www.lokioalus.lt/

Centra informacַji turystycznej

ANYKŠCIAI

Gegužės g. 1, tel. (370 381) 591 77
www.antour.lt; anyksciaiturinfo@erdves.lt

ALYTUS

Rotušės a. 14A, tel. (370 315) 520 10
www.alytus.lt, info@alytus-tourism.lt

BIRŠTONAS

Jaunimo g. 3, tel. (370 319) 657 40
www.birstonas.lt; turizmas@birstonas.lt

BIRŽAI

Vytauto g. 27, tel. (370 450) 334 96
www.birzai.lt/tic.htm; tic@birzai.lt;

DRUSKININKAI

M. K. Čiurlionio g. 65, tel. (370 313) 517 77;
Gardino g. 3, tel. (370 313) 60 800;
www.druskininkai.lt; information@druskininkai.lt

GEOGRAFICZNE CENTRUM EUROPY

Girijos k., Nemenčinės sen., Vilniaus r.
Tel.: (370 601) 971 98, 257 74
www.egc.lt, info@egc.lt

JURBARKAS

Dariaus ir Girėno g. 94, tel. (370 447) 702 01
www.jurbarkas.lt; turizmas@jurbarkas.lt

IGNALINA

Taikos g. 11, tel. (370 386) 525 97
www.ignalina.lt/tice.html; tic@ignalina.lt

KAUNAS

Laisvės al. 36, tel. (370 37) 323 436
http://visit.kaunas.lt; turizmas@takas.lt

KERNAVĖ

Kerniaus g. 4, Kernavė, Širvintų r.
Tel. (370 382) 473 15
www.taigaeurobaltika.com;
kernave@taigaeurobaltika.com, info@kernave.lt

KĖDAINIAI

Didžioji g. 1, tel. (370 347) 603 63
www.kedainiai.ten.lt; kedainiaitic@centras.lt

KLAIPĖDA

Turgaus g. 5-7, tel. (370 46) 412 186
www.klaipeda.lt; tic@one.lt

KRETINGA

Vilniaus g. 20, tel. (370 445) 776 12
www.kretinga.lt; tickretinga@takas.lt

NIDA – NERINGA

Taikos g. 4, tel. (370 469) 523 45
www.visitneringa.com; info@visitneringa.lt

PALANGA

Kretėngos g. 1, tel. (370 460) 488 22
www.palangatic.lt; palangaturinfo@is.lt

PANEVĖŽYS

Laisvės a. 11, tel. (370 45) 508 081
www.panevezystic.lt; pantic@takas.lt

PASVALYS

P. Avižonio g. 6, tel. (370 451) 340 96
turizmas@pasvalys.lt

PLUNGĖ

Parko g. 1, tel./fax (370 448) 524 92
www.plunge.lt (turizmas); zdm.tourism@takas.lt

ROKIŠKIS

Tyzenhauzų g. 5, tel. (370 458) 522 61
www.tic.rokiskyje.lt; tic@rokiskyje.lt

ŠIAULIAI

Vilniaus g. 213, tel. (370 41) 521 105
www.siauliai.lt; tic@siauliai.lt

SKUODAS

Gedimino g. 1, tel. (370 440) 73 935
www.skuodas.lt/turizmas; apulia@takas.lt

ŠILUTĖ

Lietuvininkų g. 10, tel. (370 441) 777 95
www.siluteinfo.lt; info@siluteinfo.lt;
Lietuvininkų g. 4, tel. (370 441) 622 07
www.pamarys.lt/tic/; muziejus@silute.omnitel.net

TELŠIAI

Turgaus a. 21, tel. (370 444) 530 10
www.telsiai.lt; turizmocentras@telsiai.lt

TRAKAI

Vytauto g. 69, tel. (370 528) 519 34
www.trakai.lt; trakaitic@is.lt

UTENA

Utenio a. 5, tel. (370 389) 543 46
www.utenainfo.lt; tic@utenainfo.lt

VILNIUS

Didžioji g. 31, tel. (370 5) 269 20 91
turizm.info@vilnius.lt;
Vilniaus g. 22, tel. (370 5) 262 64 70
tic@vilnius.lt;
Geležinkelio g.16, tel. (370 5) 262 96 60
v_tic@yahoo.com
www.turizmas.vilnius.lt

ZARASAI

Sėlių a. 22, tel./fax (370 385) 512 30
www.zarasai.lt (turizmas); turizmas@zarasai.lt

LITEWSKI PAŃSTWOWY DEPARTAMENT TURYSTYKI

Przy Ministerstwie Gospodarki RL

A. Juozapavičiaus g. 13, 09311 Vilnius, Lietuva

Tel. (370 5) 210 87 96, fax (370 5) 210 87 53

info@tourism.lt; www.tourism.lt

LITEWSKI FUNDUSZ TURYSTYKI

A. Juozapavičiaus g. 13, 09311 Vilnius, Lietuva

Tel. (370 5) 263 73 11, fax (370 5) 272 65 54

info@travel.lt; www.travel.lt

www.LithuanianTravel.com

© Tekst: Roma Statulevičiūtė
© Wydawnictwo SAPNŲ SALA, 2005

CENTRUM INFORMACJI TURYSTYCZNEJ LITWY

Al. Ujazdowskie 51, 00-536 Warszawa

Tel. (48 22) 584 70 52, fax (48 22) 584 70 73

info@litwatravel.com; www.litwatravel.com

Zdjęcia: Sigitas Platūkis, Vaclovas Valužis, Litewski Narodowy Teatr Opery i Baletu, Litewska Państwowa Orkiestra Symfoniczna, Międzynarodowy Festiwal Jazzowy w Klajpedzie, Studio Teatralne Eimuntasa Nekrošiusa « Meno fortas », Wileński Państwowy Teatr Mały, Wileński Miejski Teatr Oskarasa Koršunovasa, Litewskie Muzeum Morza, Bałtyckie Centrum Bursztynu, Galeria Obrazów Savickasa